

Budget 2023

Välfärdsnämnderna

Socialnämnden Hisingen
2023

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Förutsättningar	4
2.1	Personal	4
2.2	Ekonomi	5
3	Budget 2023 Mål	8
4	Budget 2023 Uppdrag	10
5	Resursfördelning	12
5.1	Resursfördelningsmodell för socialnämnderna	13

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och ska styra stadens utveckling. Nämndens budget utgår från Kommunfullmäktiges budget och de mål och uppdrag som riktats till nämnden. Lagstiftning och ekonomiska ramar står över mål, riktlinjer, planer, program och policys, som alla utgör styrande dokument. Nämnden ansvarar för att bidra till de mål som riktats till nämnden och genomföra uppdragen från kommunfullmäktige. Efter att nämnden fattat beslut om budgeten fortsätter arbetet med nämndens verksamhetsplan. Verksamhetsplanen konkretiserar genom strategier och omhändertagande hur förvaltningen ska arbeta för att nå målen och genomföra uppdragen. Nämnden beslutar om verksamhetsplanen i februari 2023.

De ekonomiska tilldelade resurserna ska användas på ett tillitsfullt sätt. Ett av chefernas viktigaste styrnings och ledningsverktyg är att göra väl avvägda prioriteringar på kunskapsbaserat underlag utifrån ett flerdimensionellt perspektiv. Det innebär att inte förenkla orsak-verkansamband utan i möjligaste mån förstå och identifiera den komplexa verklighet förvaltningen verkar i. Genom att arbeta processinriktat identifieras möjliga felkällor. Det skapar möjlighet att anpassa metoder och insatser som kan bidra till att lösa det reella grundproblemet och inte enbart de symptom som syns till exempel genom sämre kvalitet eller ökade kostnader. Uppdraget att bedriva en effektiv och ändamålsenlig förvaltning kräver att förvaltningens arbete kontinuerligt analyseras och utvärderas i syfte att förbättra, utveckla eller avveckla arbetssätt och metoder. Kvantitativa mått behöver kombineras med kvalitativa analyser. Fokus är att utföra rätt insatser på rätt sätt, i rätt tid till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman. Förvaltningen behöver finna nya arbetssätt och metoder att utföra sitt uppdrag på i syfte att maximera nyttan för brukarna inom tilldelade resurser.

Alla inom organisationen oavsett nivå eller uppdrag ska inkluderas i arbetet att resurserna används på ett förtroendefullt sätt och att arbetet sker utifrån en helhetssyn med respekt för välfärdsuppdraget. Det processinriktade arbetssättet stödjer en ledning och styrning utifrån ett tillitsbaserat ledarskap. För att kunna arbeta ändamålsenligt och effektivt krävs att medarbetare på alla nivåer är med och bidrar med sin kompetens och kunskap för att både uppmärksamma vad som är möjligt att förbättra och också komma med adekvata lösningar som fungerar i realiteten. Förvaltningen har sedan start haft fokus på att skapa en organisatorisk kultur där ett tillitsbaserat och processorienterat ledarskap ska praktiseras.

2 Förutsättningar

2.1 Personal

Kompetensförsörjning

En förutsättning för förvaltningens framgång är att säkra kompetensförsörjningen. En hållbar kompetensförsörjning gagnar både invånarna med ändamålsenlig och effektiv service samtidigt som medarbetare och chefer får goda organisatoriska förutsättningar. Det finns många faktorer som påverkar kompetensförsörjningen och förvaltningen arbetar målinriktat för att främja de faktorer som kan påverkas. Arbetet sker i nära samarbete internt och med flera andra samarbetspartners såsom övriga socialförvaltningar, lärosäten och forskningsinstitut. Generellt sett finns det utmaningar på hela arbetsmarknaden med alltför få personer som kan trygga den framtida kompetensförsörjningen. Det innebär att det är väsentligt att arbeta fram nya arbetsätt och nyttja ny teknik för att på så sätt fortsätta att leverera god service. Medarbetare och chefer ska uppleva en möjlig utveckling inom förvaltningen och arbete sker för att tydliggöra både kompetensutveckling och karriärvägar. Det finns en hel del redan i stadens utbildningsutbud och arbete har inletts med att det kommuniceras tydligare för medarbetare och chefer och kompletteras med insatser som förvaltningen identifierat som behov.

Nyutbildade socionomer är en viktig rekryteringsbas vid sidan av erfarna medarbetare och förvaltningen prioriterar i år arbetet med Göteborgs universitet för att skapa goda praktikperioder för studenterna. Ambitionen är att bidra till att socialförvaltningen Hisingen uppfattas som en attraktiv framtida arbetsplats. Samtidigt förs en dialog kring hur förvaltningens medarbetare och chefer kan bidra med exempelvis föreläsningar inom socionomprogrammets olika ämnesområden för att stärka samarbetet och tydliggöra förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

Det är angeläget att medarbetare och chefer som arbetat en period upplever att de har möjlighet att utvecklas i sitt yrke. Arbete har påbörjats med att identifiera och kommunicera hur en karriär inom socialtjänsten kan te sig både för potentiella medarbetare men även för dem som arbetat en period. Arbetet med att skapa goda förutsättningar för äldre medarbetare så de kan arbeta fler år kommer att intensifieras under året.

Arbetsmiljö

Förvaltningen kommer under året att säkerställa att alla aspekter av arbetsmiljön hanteras. Underlaget blir forskningsbaserat i syfte att säkerställa att det är korrekta åtgärder som genomförs för bästa effekt. Det kan handla om kompetens, samarbetsformer, organisation eller rutiner som behöver kompletteras och kommuniceras. Det pågår redan nu ett gediget arbete inom området men samtidigt är det till sin natur ett föränderligt ämnesområde som påverkas av omvärlden.

Lönebildning

Medarbetare ska ha rätt lön för utfört arbete och lönebildningen i förvaltningen ska vara förutbestämd och medveten. Förvaltningen har identifierat att befattningar inom samma nivå på värdering inom olika yrkeskategorier i staden inte har likvärdiga löner. Tjänster såsom socialsekreterare har påtagligt lägre lönenivå än motsvarande tekniska befattningar. Förvaltningens mål är att dessa ska vara likvärdiga. Arbete pågår på flera plan för att möjliggöra detta men det kommer att

kräva fortsatt riktade insatser under en längre tid om det ska kunna uppnås.

2.2 Ekonomi

Ekonomiskt läge 2022 - ingångsläge till 2023

Socialnämnd Hisingen har i oktober en prognos på +80 mkr. Hälften av detta överskott beror på det tillfälliga kommunbidrag på 46 mkr som nämnden erhöll från kommunfullmäktige i maj. Nettokostnadsutvecklingen i prognos oktober ligger på 1,8 procent. Under 2022 har det varit en relativt konstant kostnadsnivå över året men inom detta inryms olika trender. Till exempel har försörjningsstödet minskat under året, institutionskostnader barn och unga har också minskat sedan en hög nivå i början på året och under hösten har boendekostnaderna ökat.

Under året har inflation, el-priser, räntehöjningar med mera träffat Sverige på en nivå som inte synts sedan början av 90-talet. När det gäller arbetslöshet syns ännu ingen ökning.

Budget 2023

Socialnämnden Hisingen får 1 209 miljoner kronor i kommunbidrag av kommunfullmäktiges budget för år 2023.

Budgetramen för socialnämnden Hisingen är beräknad utifrån stadens resursfördelningsmodell samt en indexuppräkning med 6 procentenheter. Resursfördelningsmodellen kompenserar för befolkningsförändring baserat på den demografiska förändringen. Det tillfälliga kommunbidrag som nämnden fick under 2022 ingår inte 2023 års ram. Kommunfullmäktige har också gjort flera satsningar. I budgeten ingår också ett avdrag för effektivisering av administration och ledning cirka 0,6 procent.

Förändringen av budgeten från 2022 till 2023 beskrivs enligt tabellen.

	2023 Mkr
Kommunbidrag budget 2022	1 171
Tilläggsbeslut våren 2022	-46
Index 6 procent	67
Befolkningsförändringar	10
Medborgarbudget	1
Övriga satsningar	13
Effektivisering/justering	-7
Summa budget 2023	1 209

Gemensamma poster

Medel finns avsatta kommuncentralt för avrop genom beslut i en eller flera nämnder:

- Beredskap för ökade kostnader för försörjningsstöd (50 miljoner kronor). Om denna post kan avropas av en enskild nämnd vid behov är ännu inte prövad.
- Uppsökarverksamhet (5 miljoner kronor) avropas genom beslut i socialnämnderna.
- Fritidsbanker (1,5 miljoner kronor) avropas av socialnämnderna tillsammans med Idrotts- och föreningsnämnden.

Ekonomiska utmaningar och risker

Budget 2023 innebär också ett antal utmaningar:

- Budgeten för försörjningsstöd enligt resursfördelningsmodellen har ökat med 12 mkr inklusive indexökning (6 procent). Senaste prognos för 2022 visar ett litet överskott för vilket innebär att om nuvarande nivå bibehålls finns möjligheter att klara 2023 års budget inklusive normhöjning för 2023 på 8,6 procent under förutsättning att inte inflödet av nya ärenden ökar i någon större omfattning
- Ingående obalanser inom avdelningen Barn och unga resurs avseende familjehemsvård. Budgeten innebär att familjehemskostnaderna ska minska med 10 mkr genom att antalet konsulentstödda familjehem ska minska och egenregi istället ska öka
- Kostnadsutvecklingen de senaste månaderna avseende boendekostnader inom avdelningen vuxen
- Övrig kostnadsutveckling för köpt vård
- Personalomsättningen har varit relativt hög, särskilt avseende socialsekreterare. Detta kan leda till längre utredningstider, lägre frekvens i uppföljningen av placeringar, vilket kan medföra längre placeringstider och ökade kostnader. En hög personalomsättning riskerar dessutom leda till högre arbetsbelastning på kvarvarande personal vilket i sin tur leder till sjukfrånvaro och ännu mer personalomsättning. En hög personalomsättning kan innebära att förvaltningen tvingas ta in konsulter som kostar mer än ordinarie personal.

Socialnämnden budgeterar ett nollresultat, det vill säga att nettokostnaderna är lika stora som kommunbidraget. Jämfört med prognos för 2022 (oktober 2022) innebär detta en möjlig nettokostnadsökning med 10 procent.

Program/planer, mål och uppdrag från KF:s budget

Nämnden har fått tilldelad sig mål och uppdrag från KF:s budget att genomföra under 2023 (eller mandatperioden). Dessa redovisas under avsnitt 3. Till detta kommer också ett antal program och planer som behöver omhändertas.

Förvaltningen har i detta budgetärende inte beräknat eller prioriterat eventuella kostnadsökningar som en följd av tilldelade mål och uppdrag.

Eget kapital

Kommunfullmäktige har begränsat möjligheterna för nämnderna att använda eget kapital under 2023 på grund av det osäkra ekonomiska läget för kommunen.

Strategier för en budget i balans

Förutsättningar

- Nämndreserv 10 miljoner kronor (halvering jämfört med 2022)
- Allt index ges till respektive avdelning, inget reserveras centralt.
- Varierat "vakansavdrag" i personalbudgeten för att bättre spegla verkligheten
- Omfördelning av kommunbidrag från avdelningen vuxen samt avdelningen försörjningsstöd till avdelningen barn och unga myndighet samt barn och unga resurs för att bättre spegla resursfördelningsmodellen

För att nå en budget i balans innehåller detta budgetförslag följande strategi:

- **Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman** = effektiviseringskrav kopplat till bland annat index och ingående obalanser samt ny verksamhet som startades under 2022
 - Extern familjehemsvård ska vara maximalt 10 procent av antalet placeringar
 - Att kunna försörja sig själv är en viktig del i att minska utanförskap och att utjämna skillnader i livsvillkor och hälsa. Inkomst i form av lön ökar den enskildes möjligheter till ökat självbestämmande och ger möjlighet till ersättning genom socialförsäkringar i form av sjuk-, föräldrar-, och pensionsförsäkring om ett behov skulle uppstå. Fortsatt arbete enligt strategi.
 - Dialog/samverkan i staden tillsammans med funktionsstödsförvaltningen gällande målgruppen barn och unga med insats och med funktionshinder så att insatser utförs av rätt huvudman
 - Boendekostnader inom vuxenavdelningen
 - Processorienterat arbetssätt ska genomsyra förvaltningen
 - Minskad personalomsättning

3 Budget 2023 Mål

I kommunfullmäktiges budget fastställs ett antal mål, varav vissa är mer specifika för en viss sorts verksamhet och andra behöver hanteras i samverkan mellan flera verksamheter alternativt kommunövergripande.

Alla nämnder och styrelser förväntas vara behjälpliga och bidra enligt sin kompetens till uppfyllande av kommunfullmäktiges mål. I nedanstående avsnitt redogörs för de mål där Socialnämnden Hisingen förväntas vara delaktiga och bidra till måluppfyllelse. Målen listas utifrån uppdelningen i kommunfullmäktiges budget. Nämnden kommer sedan att kategorisera och omhänderta dessa mål utifrån nämndens fem målområden i verksamhetsplanen som tas upp för beslut i februari månad.

Mål att omhänderta från kommunfullmäktiges budget

Sociala frågor

- Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika
- Segregationen i Göteborg ska minska
- Hemlösheten ska upphöra till 2028

Arbetsmarknad och vuxenutbildning

- Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka

Trygghet

- Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Demokrati

- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

Idrott, föreningar och evenemang

- Deltagandet i idrotts- och föreningslivet ska öka bland de grupper som vanligtvis inte är aktiva

Miljö- och klimat

- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Personal

- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska

Inköp- och upphandling

- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Ledning och styrning

- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt

4 Budget 2023 Uppdrag

I nedanstående avsnitt redogörs för de uppdrag som Kommunfullmäktige riktat till nämnden i budget 2023. Nämnden kommer sedan att kategorisera och omhänderta dessa uppdrag utifrån nämndens fem målområden i verksamhetsplanen för 2023. Verksamhetsplanen beslutas i februari.

Uppdrag att omhänderta från kommunfullmäktiges budget:

Sociala frågor

- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden utöka antalet socialarbetare som arbetar på grundskolor samt i fält efter ordinarie kontorsarbetstider i utsatta och särskilt utsatta områden.
- Socialnämnderna och grundskolenämnden får i uppdrag att utöka placerade barns tillgång till särskilt stöd i sin skolgång genom Skolfam eller motsvarande arbetssätt.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med Framtiden AB säkerställa att vräkningar av barnfamiljer upphör.
- Socialnämnderna får i uppdrag att ta bort egenavgiften för skyddat boende för våldsutsatta.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med stadsfastighetsnämnden uppdatera rutiner och arbetssätt i syfte att fler våldsutsatta ska erbjudas långsiktigt boende.
- Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa långsiktigt stöd och finansiering till de ideella tjej- och kvinnojourerna.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i dialog med Västra Götalandsregionen utreda och ta fram förslag på hur förebyggande arbete och öppenvårdsinsatser för personer med eller i riskzon för beroendeproblematik kan stärkas

Demokrati

- Socialnämnd Hisingen får i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt med en medborgarbudget. Projektet ska riktas mot något av Göteborgs särskilt utsatta områden med fokus på kultur och fritid.

Trygghet

- Socialnämnderna får i uppdrag att bygga ut det socialt förebyggande och brottsförebyggande arbetet, både genom fler anställda och genom nya arbetssätt.

Idrott, föreningar och evenemang

- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden inrätta och driva fritidsbanker i de fyra stadsområdena. Uppdraget ska genomföras i enlighet med förslaget på organisation i tidigare utredning.

Personal

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.
- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade

timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.

Ledning och styrning

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

5 Resursfördelning

Förslaget till ny intern resursfördelning inom socialnämnd Hisingen baseras på nedanstående punkter och steg:

- Utgått från budget 2022
- Räknat av 2022 års tilläggsbeslut på 47 mkr
- Gjort helårsjusteringar av beslut tagna 2022, till exempel ärendet Hållbar socialtjänst
- Hit-team och Tur-team budgeteras fullt ut (annan finansiering förra året, 19 mkr)
- Gjort viss flytt av budget och ansvar mellan avdelningar
- Omfördelning mellan avdelningar för att bättre spegla resursfördelningsmodellen (till barn och unga resurs och myndighet från försörjningsstöd och vuxen)
- Generellt index på 4,5 procent fördelat till avdelningarna utöver detta har korrekt index getts för lokalkostnader samt vissa andra poster som kommungemensamma Itsystem (utifrån kända uppgifter)
- Personalbudgetarna är uppräknade 3 procent, vakansavdrag 2-5 procent samt höjda sociala kostnader främst på grund av nytt pensionsavtal och inflation (detta ingår i generellt index på 4,5 procent)
- Ökat lokalkostnadsbudgeten på grund av ombyggnadskostnader samt att vi kommer hyra ut lokaler i mindre omfattning än 2022. Detta innebär att vi ökar vår lokalvolym
- Satsningar: Socionomer i grundskolan och fält, lovsatsning, egenavgifter boende, medborgarbudget fördelas ut till avdelningarna (5 mkr). Skolfam och komp sänkta statsbidrag reserveras centralt (4 mkr).
- Minskning av nämndreserv från 20 mkr till 10 mkr (cirka 1 procent)
- Minskning av budgetarna för avdelningarna med 7 mkr utifrån fullmäktiges budget om effektivisering av administration och ledning

Budgetramar 2023

Avdelning (mnkr)	Budget 2023	Andel av nämndens ram
Avd Barn och unga myndighet	212 252	18%
Avd försörjningsstöd exkl. transferering	96 806	8%
Försörjningsstöd (transferering)	252 812	21 %
Avd barn och unga resurs	195 326	16%
Avd Vuxen och psykologenheten	245 399	20 %
Avd Stadsområde välfärd och fritid	72 078	6 %
Avdelningarna för stödfunktionerna inkl. förvaltningsgemensamma kostnader	121 837	10 %
Nämndreserv	10 000	1 %
Nämndens kostnader	2 500	
Total ram	1 209 010	

5.1 Resursfördelningsmodell för socialnämnderna

För de fyra socialnämnderna finns en resursfördelningsmodell baserat på ett antal olika kriterier och variabler. Budgettilldelningen till de fyra socialnämnderna läggs in i modellen och ut kommer en budgetfördelning. Resultatet av resursfördelningsmodellen för socialförvaltningarna ser ut enligt nedan:

Bilaga 9 Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2023

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur
Nordost	40,1%	32,8%	40,6%	39,1%	33,0%
Centrum	16,0%	25,0%	19,2%	20,4%	20,3%
Sydväst	16,6%	15,7%	13,4%	13,8%	19,4%
Hisingen	27,3%	26,5%	26,8%	26,7%	27,3%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur	Basnivå och särskilda justeringar	Staden- övergripande uppdrag	Totalt
Nordost	763 052	338 836	383 739	141 168	78 595	-1 652	0	1 703 740
Centrum	305 588	258 357	181 709	73 655	48 299	4 960	382 622	1 255 190
Sydväst	316 515	162 293	126 355	49 937	46 224	3 104	68 146	772 570
Hisingen	519 929	273 625	252 812	96 404	65 038	1 201	0	1 209 010
Totalt	1 905 084	1 033 110	944 614	361 164	238 156	7 613	450 768	4 940 510

Resursfördelningsmodellen baseras på ett antal olika variabler inom de olika delområdena.

Exempel på variabler är antal invånare 0-19 år, barn och unga 0-17 år i familj med låg inkomst. Liknande variabler finns inom alla delområden. Delområde försörjningsstöd avser enbart transfereringar till enskild. Handläggningskostnader för försörjningsstöd återfinns inom övrigt IFO.

Kostnader för gemensamma stödfunktioner, gemensamma kostnader och overhead är utfördelade på grundverksamheten i modellen.

Jämfört med resursfördelningen för 2022 har följande förändringar gjorts:

- Index
- Befolkningsökning
- Satsningar (enligt särskild lista i budgeten)